

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului declarat de Consiliul Superior al Procurorilor,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Svistal împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva hotărârii din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-841/23)

NR. PIGD 2-23045822-01-3ra-10082023)

Instanța de fond a omis să aprecieze în mod adecvat motivarea detaliată a hotărârii CSP, inclusiv justificarea temeiurilor de fapt și de drept care au stat la baza deciziei adoptate. Decizia instanței de fond nu a evaluat caracterul justificat al hotărârii, ignorând prevederile legale în astfel de cazuri.

Curtea de Apel Chișinău, jud., V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 martie 2023 Tatiana Svistal a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-49/2023 din 17 martie 2023 „Cu privire la examinarea cererii doamnei Tatiana Svistal de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante”, cu obligarea Consiliului Superior al Procurorilor să emită actul administrativ prin care să dispună înscrierea reclamantei Tatiana Svistal în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 27 februarie 2019 a înaintat o cerere către Consiliul Superior al Procurorilor, prin care a solicitat înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, în vederea accederii în funcția de procuror prin invocarea calității sale de absolventă a Institutului Național al Justiției.

3. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-28/2019 din 28 martie 2019, cu privire la examinarea cererii de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, s-a dispus respingerea cererii.

4. Hotărârea nr. 1-28/2019 din 28 martie 2019 prin care cererea a fost respinsă nu a fost contestată.

5. Potrivit art. 23 alin. (1) din Codul Administrativ, „autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectând principiul egalității și nediscriminării. (2) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.”.

6. Totuși, prin Hotărârea nr. 1-262/2022 din 29 noiembrie 2022, Consiliul Superior al Procurorilor examinând o altă cerere (a doamnei Tatiane Rotaru) de

înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, a admis cererea acesteia.

7. Ținând cont de faptul că, speța în cazul Tatiane Rotaru este similară cu speța reclamantei (Tatiana Svistal), ambele fiind absolvente ale Institutului Național al Justiției, în ambele cazuri stagiul de muncă acumulat în calitate de procuror este mai mic de 10 ani (T. Rotaru - 5 ani și 24 de zile, iar T. Svistal - 2 ani 6 luni și 7 zile), în ambele cazuri încetarea raporturilor de muncă constituind demisia din proprie inițiativă, precum și reieșind din noua practică a Consiliului Superior al Procurorilor odată cu adoptarea hotărârii nr. 1-262/2022 din 29 noiembrie 2022, la 7 martie 2023, reclamanta Tatiana Svistal a înaintat o cerere repetată, prin care a solicitat înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror invocând calitatea de absolventă a Institutului Național al Justiției.

8. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-49/2023 din data 17 martie 2023, s-a respins cererea reclamantei Tatiana Svistal din 7 martie 2023.

9. Prin urmare, analizând în ansamblu circumstanțele expuse mai sus, se conturează poziția discriminatorie a Consiliului Superior al Procurorilor față de reclamanta Tatiana Svistal prin respingerea repetată a cererii prin care solicită înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, or, chiar dacă anterior nu s-a contestat prima hotărâre a CSP din 28 martie 2019, totuși consideră că cererea din 7 martie 2023 este una întemeiată și admisibilă, iar schimbarea practicii Consiliului Superior al Procurorilor prin adoptarea hotărârii nr. 1-262/2022 din 29 noiembrie 2022 în privința cererii d-nei Tatiana Rotaru, urmează să fie interpretată ca fiind o circumstanță nouă care are importanță pentru soluționarea corectă a cererii din 7 martie 2023 înaintată de către reclamanta Tatiana Svistal.

10. Mai mult, în hotărârea sa nr. 1-262/2022 din 29 noiembrie 2022, CSP a adus ca argumente în favoarea admiterii cererii de înscriere în Registru, exact aceleași argumente care au fost invocate de reclamantă în cererile sale.

11. Astfel, a indicat reclamanta că este incert de ce într-un caz Consiliul Superior al Procurorilor decide de a accepta cererea și dispune înscrierea în Registrul respectiv, iar în alt caz respinge cererea cu invocarea necesității aplicării celei de-a doua modalități de accedere în funcția de procuror (vechimea în muncă). Or, prin adoptarea unei noi practici care este favorabilă în speță și care se bazează pe interpretarea aceluiași prevederi legale din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și a Legii nr.156 din 08.06.2006 cu privire la Institutul Național al Justiției, în consecință se conturează necesitatea reparării erorii de drept admisă anterior de către autoritatea publică prin interpretarea eronată, extinctivă și

defavorabilă a legii, or în cazul dat este în prezența a două cazuri ale căror stări de fapt sunt similare, însă autoritatea publică le tratează diferit.

12. Cât privește motivarea Consiliului Superior al Procurorilor din prima hotărâre nr. 1-28/2019 din 28 martie 2019, potrivit căreia reclamanta nu a întrunit celelalte condiții privitoare la evaluarea de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, comisia medicală și celelalte proceduri (poligraful, care la moment este exclus), potrivit pct.6.2. din Regulamentul cu privire la Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor, „Sunt evaluați de către Colegiu candidații înscrși în Registru și care solicită participarea la concurs, ...”. Prin urmare, în opinia reclamantei, se impune concluzia logică că mai întâi de toate Consiliul Superior al Procurorilor urmează să înscrie candidații la funcția de procuror în Registru respectiv, după care să fie derulate procedurile ce derivă din acest procedeu (verificarea integrității, evaluarea, comisia medicală), rezultatele cărora sunt indispensabile pentru derularea procedurii de participare la concursurile pentru ocuparea funcțiilor vacante de procuror scoase la concurs și pentru care optează candidatul.

13. Chiar dacă, autoritatea publică invocă principiul securității raporturilor juridice, totuși, în art. 30 alin. (2) din Codul administrativ, legiuitorul a prevăzut posibilitatea intervenirii cu măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, în situațiile în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

14. În speță, consideră că fiind evidențiată o astfel de situație, or, prin efectele lor, hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor vizează, în particular o persoană, însă în general ele au o incidență asupra unui număr mai mare de persoane, din simplul considerent că anual de către Institutul Național al Justiției sunt formate câte o promoție de absolvenți (candidați la funcția de procuror sau judecător) și care din perspectiva unei eventuale demisionări din proprie inițiativă pînă la atingerea a 10 ani de experiență (pentru funcția de procuror), ulterioara revenire în sistemul Procuraturii va fi condiționată de interpretarea art. 20 din Legea nr.3 cu privire la Procuratură, pe care o vor face membrii Consiliului Superior al Procurorilor.

15. A mai indicat reclamanta că, ceastă poziție vine în contradicție cu principiile generale ale statului de drept prevăzute în Constituția RM, Consiliul Superior al Procurorilor nefiind în drept să exercite o atribuție neatribuită expres prin lege, în Republica Moldova singura autoritate în acest sens rămânând a fi Parlamentul.

16. Fiind investită cu judecarea acțiunii în fond, Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 12 iunie 2023 a anulat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-49/2023 din 17 martie 2023 cu privire la examinarea cererii Tatiane Svistal de

înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante și a obligat Consiliul Superior al Procurorilor să emită actul administrativ individual favorabil prin care să dispună înscrierea Tatiane Svistal în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

17. La 27 iunie 2023, Consiliul Superior al Procurorilor a depus recurs nemotivat, iar la 18 august 2023 a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

18. În motivarea cererii de recurs, a indicat că, hotărârea este ilegală și neîntemeiată din motivul încălcării normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, prin interpretarea și aplicarea în mod eronat a legii, dar și fără a lua în considerare pe deplin toate circumstanțele cauzei, bazându-se pe analiza subiectivă și superficială a probelor invocând concluzii viciate, care exclud caracterul obiectiv al soluției criticate.

19. Recurentul a susținut că, din analiza sistemică a art. 20 din Legea nr.3/2016, legiuitorul a delimitat clar și expres (pe lângă absolvenții Institutului Național al Justiției și persoanele care candidează în baza vechimii în muncă) și „persoana care a exercitat funcția de procuror”, fiind delimitată drept categorie separată.

20. Subsecvent, recurentul a notat că legiuitorul a stabilit clar și expres că exercitarea funcției de procuror denotă un alt statut juridic, înlocuindu-1 inclusiv și pe cel de absolvent al Institutului Național al Justiției, conferind calitatea de „persoană care a exercitat funcția de procuror”, care generează alte consecințe de drept.

21. Mai mult de atât, legiuitorul a făcut doar o singură excepție, când revenirea în funcția de procuror se poate face fără susținerea examenului în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției și anume când persoana întrunește cumulativ două condiții: a exercitat funcția de procuror cel puțin 10 ani și a cărei funcție a încetat din motive neimputabile ei.

22. Respectiv, în celelalte cazuri pentru a candida din nou la funcția de procuror persoana, care a exercitat funcția de procuror urmează să susțină examen în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției, nefiind prevăzute privilegii sau excepții pentru foștii procurori care sunt absolvenți ai Institutului Național al Justiției.

23. Mai mult, chiar din poziția exprimată de către Tatiana Svistal în ședința Consiliului Superior al Procurorilor rezultă că dânsa solicită să fie înscris în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante în baza statutului de

absolvent al Institutului Național al Justiției, dar totodată, la încadrarea în funcție să i se păstreze privilegiile obținute din statutul de procuror (calcularea vechimii în muncă, aplicarea măsurilor de încurajare, stabilirea cuantumului salariului, concediul de odihnă), ceea ce înseamnă că reclamantul însuși consimte statutul său de ex-procuror.

24. Consiliul Superior al Procurorilor nu poate decide în afara cadrului normativ, care aplicat în această speță impune respingerea cererii reclamantei Tatiana Svistal de a fi înscris în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante pentru a candida la funcția de procuror, repetat, în temeiul calității de absolvent al Institutului Național al Justiției.

25. După cum a fost argumentat mai sus, exercitând funcția de procuror, în accepțiunea numirii pe post, statutul aferent reclamantei Tatiana Svistal s-a transformat din absolvent al Institutului Național al Justiției în persoană care a exercitat funcția de procuror, ceea ce deduce alte reguli pentru înscrierea în Registru întru a candida la funcția de procuror, pe care solicitantul, la această etapă, nu le întrunește, deoarece a activat doar 2 ani și 6 luni, pe care Consiliul Superior al Procurorilor nu le poate omite.

26. Aprecierea situației juridice făcută de către solicitant este eronată, bazată pe o înțelegere subiectivă a modului de aplicare a legii și o interpretare îngustă a normei, fără a se lua în calcul analiza deplină a raportului juridic dedus examinării și a prevederilor legale aferent speței.

27. Prin urmare, Consiliul Superior al Procurorilor a concluzionat că pentru valorificarea intenției de accedea în funcția de procuror, este necesară întrunirea conformă și exactă a condițiilor stabilite de Legea nr.3/2016, care, în prezentul caz, plasează titularul cererii examinate sub imperiul cerințelor ce vizează procedurile pentru persoanele care pot candida la funcția de procuror în baza vechimii în muncă.

28. A menționat că, Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că o solicitare anterioară, cu conținut similar, înaintată de către Tatiana Svistal s-a aflat pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor, constituind obiect al Hotărârii nr.1-28/2019 din 28 martie 2019.

29. Potrivit deciziei consemnate, Consiliul Superior al Procurorilor a respins cererea doamnei Tatiana Svistal, privind înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, pe motiv că nu este întemeiată.

30. A menționat că, Hotărârea nr. 1-28/2019 din 28.03.2019 cu privire la examinarea cererii de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor

vacante de procuror, nu a fost contestată și, pe cale de consecință este protejată de principiul autorității lucrului decis.

31. Recurentul a susținut că, ținând cont că Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-28/2019 din 28.03.2019 nu a fost contestată și a obținut puterea lucrului judecat cu un conținut valabil pentru destinatar, unica soluție legală ce urmează a fi adoptată aferent cererii ce formează obiectul prezentei hotărâri este respingerea acesteia.

32. Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimat cererea de recurs, informând despre posibilitatea depunerii referinței la recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 90).

33. La 12 septembrie 2023 a depus referință pe marginea cererii de recurs indicând asupra netemeinicii acestuia și solicitând respingerea recursului ca neîntemeiat cu menținerea hotărârii contestate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului”.

35. Legea pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor judecătorești) nr. 224 din 31.07.2024 (în vigoare 16.08.2024), art. 13 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30.03.2023 (în vigoare 06.04.2023), s-a completat cu alineatul (51) cu următorul cuprins:

„Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componentă, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

36. Respectiv, ținând cont de modificările operate, prezentul recurs va fi examinat, în completul de 3 judecători, format prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 119 din 28 iunie 2024.

37. Art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”

38. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023) prevede:

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel”.

39. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ stabilește:

„(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

(3¹) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

40. Art. 194 alin.(2) din Codul administrativ prevede:

„În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material”.

41. Art. 21 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

”(1) **Autoritățile publice** și instanțele de judecată competente **trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.**

(2) Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.”

42. Art. 23 alin. (1) și (2) din Codul administrativ stipulează:

„(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectînd principiul egalității și nediscriminării.

(2) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.”.

43. Art. 13 din Legea nr. 152 din 8 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției prevede că:

„(1) Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror reprezintă una din condițiile obligatorii pentru numirea în funcțiile de judecător și de procuror pentru persoanele care nu au o vechime în muncă de 5 ani în specialitățile juridice prevăzute în [Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995](#) cu privire la statutul judecătorului și în [Legea nr.3 din 25 februarie 2016](#) cu privire la Procuratură.

Durata cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror este de 18 luni.”

44. Art. 19 alin. (1) din Legea nr. 152 din 8 iunie 2006 privind Institutul National al Justiției (în vigoare la data relevantă speței) prevede că:

„(1) Persoana care a promovat concursul de admitere depune o declarație prin care se obligă, după absolvirea cursurilor de formare inițială, să participe la concursurile pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător sau de procuror timp de 5 ani, să accepte funcția propusă și să activeze în această funcție cel puțin 3 ani.”

45. Conform art. 27 alin. (1) și alin. (3) din Legea privind Institutul Național de Justiție nr. 152 din 8 iunie 2006:

„(1) Absolventul Institutului, după absolvirea cursurilor de formare inițială, este obligat timp de 5 ani să participe la concursurile pentru suplinirea funcției de judecător sau de procuror, în modul prevăzut de [Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995](#) cu privire la statutul judecătorului și, respectiv, de [Legea nr.3 din 25 februarie 2016](#) cu privire la Procuratură.

(3) Absolventul Institutului Național al Justiției care a activat în funcția de judecător, procuror sau în altă funcție publică mai puțin de 3 ani de la numire este obligat să restituie bursa achitată în condițiile legii pe perioada formării inițiale. În cazul refuzului de a restitui bursa primită, aceasta se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea Institutului, a Consiliului Superior al Magistraturii sau, după caz, a Consiliului Superior al Procurorilor, sau a Ministerului Justiției, cu respectarea procedurii de informare prevăzute la alin.(2).”

46. Conform art. 20 alin. (1) lit. e), (3) și (3)¹ din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016:

”(1) Poate candida la funcția de procuror persoana care întrunește următoarele condiții:

e) a absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției sau, în cazul persoanei care are vechimea în muncă necesară pentru a fi numită în funcția respectivă, a susținut examenul în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției;

(3) Persoana care nu a absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor din cadrul Institutului Național al Justiției poate candida la funcția de procuror dacă are o vechime de cel puțin 5 ani în funcțiile de procuror sau judecător în instanțele judecătorești naționale sau internaționale, de ofițer de urmărire penală, de avocat, de Avocat al Poporului, de consultant al procurorului, de asistent judiciar în instanța de judecată, de asemenea în funcțiile de specialitate juridică din aparatul Curții Constituționale, al Consiliului Superior al Procurorilor, al Consiliului Superior al Magistraturii, al Ministerului Justiției, al Ministerului Afacerilor Interne, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului Vamal sau în funcția de profesor titular de drept în instituțiile de învățământ superior acreditate.

(3¹) Persoana care a exercitat funcția de procuror, judecător sau avocat cel puțin 10 ani și a cărei funcție a încetat din motive neimputabile ei poate candida la funcția de procuror. În acest caz, persoana poate candida fără susținerea examenului în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției..”

47. Art. 247 din Codul administrativ prevede:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.2451 alin.(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”.

48. Art. 248 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ reglementează că:

„Examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie;

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. Referitor la termenul de declarare a recursului, prevăzut de art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 1 septembrie 2023), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea la 12 iunie 2023.

50. Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat la adresa de e-mail a recurentului copia dispozitivului deciziei la data de 12 iunie 2023, iar hotărârea motivată la 24 iulie 2023, fapte confirmate prin extrasele din poșta electronică, anexate la dosar (f.d.64/67).

51. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul s-a conformat dispozițiilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen recursul.

52. Verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma motivelor de recurs, Completul de judecată reține următoarele:

53. Tatiana Svistal este absolventă a Institutului Național al Justiției, promoția anului 2014.

54. Valorificând acest statut, Tatiana Svistal a participat la procedurile de concurs aferente numirii pe post pentru funcția de procuror (Hotărârile CSP nr.12-139 din 29 iulie 2014 și nr.12-161/14 din 4 septembrie 2014).

55. Respectiv, prin Ordinul Procurorului General nr.979-p din 25 septembrie 2014, Tatiana Svistal a fost numită în funcția de procuror în Procuratura raionului Nisporeni, pe care a exercitat-o până la data de 7 aprilie 2017, când a demisionat din proprie inițiativă.

56. La 27 februarie 2019, aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat cererea doamnei Tatiana Svistal privind înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, prin invocarea calității sale de absolvent al Institutului Național al Justiției (INJ), promoția anului 2014.

57. Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-28/2019 din 28 martie 2019, s-a respins cererea Tatiane Svistal, privind înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, pe motiv ca nu este întemeiată.

58. La data de 7 martie 2023, aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat cererea repetată a Tatiane Svistal privind înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, prin invocarea calității

sale de absolvent al Institutului National al Justiției (INJ), promoția anului 2014. În motivarea cererii menționate, Tatiana Svistal a făcut la trimitere la practica Consiliului Superior al Procurorilor prin care a constatat-o într-o cauză similară prin care a reținut că „Legea nr.3/2016 prevede cerința absolvirii Institutului National al Justiției pentru candidații la funcția de procuror. Totodată, nici Legea cu privire la Procuratură și nici Legea privind Institutul National al Justiției, nu prevăd un număr limită de proceduri/cereri de accedere în funcție de procuror ce pot fi depuse în baza atestatului de absolvire, precum și legislatorul nu a impus unele limite sau restricții temporale în privința utilizării atestatului de absolvire pentru înaintarea solicitării de înscriere în Registrul candidaților, acesta nefiind un act ce atestă dreptul de o unică folosire, sau de folosire doar pentru o anumită perioadă-limită de timp” (hotărârea CSP nr.1-262/22 din 29.11.2022).

59. Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-49/2023 din 17 martie 2023, s-a respins cererea Tatiane Svistal privind înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

60. La 29 martie 2023, Tatiana Svistal a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-49/2023 din 17 martie 2023 „Cu privire la examinarea cererii Tatiane Svistal de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante”, cu obligarea Consiliului Superior al Procurorilor să emită actul administrativ prin care să dispună înscrierea Tatiana Svistal în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

61. Prin hotărârea din 12 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a anulat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-49/2023 din 17 martie 2023 cu privire la examinarea cererii Tatiane Svistal de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante și a obligat Consiliul Superior al Procurorilor să emită actul administrativ individual favorabil prin care să dispună înscrierea Tatiane Svistal în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

62. Reținând circumstanțele cauzei la normele pre-citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, hotărârea din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este bazată pe interpretarea eronată a normelor de drept, fără a lua în considerare pe deplin toate circumstanțele cauzei și rezultă din interpretarea defectuoasă a normelor de drept pertinente speței.

63. Or, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-49/2023 din 17 martie 2023 cu privire la examinarea cererii Tatiane Svistal de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante a fost adoptată cu respectarea procedurii legale, procedura administrativă nefiind viciată, iar concluzia instanței de

fond precum că, Consiliul Superior al Procurorilor la emiterea hotărârii nr. 1-49/2023 din 17 martie 2023, urma să țină cont că, situația de fapt și de drept care stă la baza emiterii hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-28/2019 din 28 martie 2019 s-a schimbat ca modificare a practicii sale și este în favoarea reclamantei, din care considerente acest act administrativ defavorabil, este emis contrar art. 23 Cod administrativ și urmează a fi anulat, este eronată, deoarece se bazează pe o analiză subiectivă și superficială a cauzei și interpretarea defectuoasă a legii.

64. Prin urmare, prin prisma art. 27 din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152- XVI din 8 iunie 2006, absolventul Institutului, după absolvirea cursurilor de formare inițială, este obligat timp de 5 ani să participe la concursurile pentru suplinirea funcției de judecător sau de procuror, în modul prevăzut de Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și, respectiv, de Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, iar dacă refuză de cel mult 2 ori funcțiile vacante propuse, acesta este exclus din Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcției vacante de procuror, urmând să restituie bursa achitată în condițiile legii pe perioada formării inițiale. Legea scutindu-l de obligația de a restitui bursa doar dacă el activează în funcția de procuror cel puțin 3 ani, ceea ce înseamnă că el poate fi admis în profesie pe baza acestei calități doar o singură dată, fapt juridic împlinit în cazul Tatianei Svistal.

65. În această ordine de idei, completul de judecată constată că vădit nejustificate sunt și criticile instanței de fond în ceea ce privește *lipsa cărorva limitări sau restricții temporale în privința utilizării atestatului de absolvire pentru înaintarea solicitării de înscriere în Registrul candidaților, acesta nefiind un act ce atestă dreptul de o unică folosire, sau de folosire doar pentru o anumită perioadă-limită de timp, iar circumstanțele precum că a trecut un anumit termen de la susținerea examenului sau faptul că, anterior, în baza atestatului de absolvent reclamanta a participat deja o dată la concurs pentru ocuparea funcției de procuror, în nici un caz nu pot servi drept temei pentru refuz în înregistrarea reclamantei Tatiana Svistal în Registrul candidaților, indicând că un asemenea temei de refuz nu este expres prevăzut în Lege. Or, în speță, dat fiind obținerea calității de procuror, realizată prin numirea în această funcție, determină consumarea raportului juridic de accedere în profesie oferit de statutul de absolvent al Institutului Național de Justiție.*

66. În această ordine de idei, Completul de judecată relevă că, contrar celor invocate de instanța de fond în hotărârea contestată, Consiliul Superior al Procurorilor nu poate admite excepții, în situația în care legiuitorul a stabilit clar și expres doar o singură excepție, când revenirea în funcția de procuror se poate face fără susținerea examenului în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național de

Justiție și anume când persoana întrunește cumulativ două condiții: a exercitat funcția de procuror cel puțin 10 ani și a cărei funcție a încetat din motive neimputabile ei.

67. Totodată, Completul de judecată constată că, Consiliul Superior al Procurorilor nu poate admite cererea Tatiane Svistal și înscrierea sa ca absolvent a Institutului Național de Justiție, în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, de rând cu absolvenții Institutului Național al Justiției, care nu au mai participat la concurs, deoarece ar avantaja-o nejustificat atât în raport cu aceeași categorie de absolvenți cât și cu ex-procurorii care au o vechime suficientă în activități relevante pentru a reveni prin concurs la funcția de procuror, încălcând astfel principiul obiectivității și imparțialității la selecția și cariera procurorilor.

68. Instanța de recurs apreciază că aceste principii au fost respectate în adoptarea hotărârilor CSP, iar instanța de fond a omis să le analizeze corespunzător. Standardele CtEDO, în special cele dezvoltate în jurisprudența sa, confirmă că ingerințele sunt permise atunci când sunt fundamentate pe un scop legitim, necesar într-o societate democratică, și adoptate cu respectarea garanțiilor de transparență și drept la apărare.

69. Completul de judecată reține că interesul public superior rezidă în respectarea principiului legalității, și anume, autoritățile publice trebuie să acționeze permanent în strictă conformitate cu legea. Un comportament al unei autorități publice, eventual contrar prescripțiilor legale, dar favorabil unei persoane, nu poate fi invocat de un terț pentru a beneficia de aceleași consecințe. Iată de ce, argumentul instanței de fond, potrivit căruia cererea lui Tatiana Svistal urma să fie admisă similar unei cereri anterioare formulată în condiții identice de o altă candidată, nu poate fi acceptat. Or, principiul legalității impune o autoritate să-și revadă un eventual comportament contrar prevederilor legale, dar să nu perpetueze din simplul considerent că dacă o dată a acționat într-un mod atunci trebuie tot timpul să procedeze la fel.

70. Pe baza celor expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor contestate de reclamantă sunt conforme cu legea și principiile aplicabile, fiind adoptate în mod proporțional și motivat, cu respectarea dreptului discreționar al CSP.

71. În contextul celor supramenționate, instanța de judecată reține că, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-49/2023 din 17 martie 2023 „Cu privire la examinarea cererii doamnei Tatiana Svistal de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante”, este motivată din care considerente constituie un act administrativ individual legal, este bazată pe interpretarea corectă a prevederilor legale precum și cuprinde o motivare completă, clară și suficientă, fiind

indicate temeiurile esențiale de drept și de fapt de care a ținut cont Consiliul Superior al Procurorilor în hotărârea sa.

72. Toate aceste considerente de fapt și de drept conduc la concluzia potrivit căreia hotărârea primei instanțe, și anume temeiurile ce au stat la baza admiterii acțiunii, sunt date cu aplicarea și interpretarea eronată a legii. Astfel, Curtea Supremă de Justiție va admite recursul depus de Consiliului Superior al Procurorilor, va casa hotărârea din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău și va adopta o nouă decizie, de respingere a acțiunii pe motiv că hotărârea Plenului Consiliului Superior Procurorilor nr.1-49/2023 din 17 martie 2023, este legală și întemeiată.

73. În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor.

Casează hotărârea din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Svistal împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, și adoptă o nouă decizie, prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Svistal împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc